

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/1954

ze dne 10. května 2023

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro klíčové digitální technologie (do 30. listopadu 2021: společný podnik ECSEL) na rozpočtový rok 2021

EVROPSKÝ PARLAMENT,

- s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu společného podniku pro výzkum ATM jednotného evropského nebo 3 na rozpočtový rok 2021,
  - s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0082/2023),
- A. vzhledem k tomu, že společný podnik Elektronické součástky a systémy pro vedoucí postavení Evropy (ECSEL) byl zřízen v rámci programu Horizont 2020 dne 6. května 2014 nařízením Rady (EU) č. 561/2014 ⁽¹⁾, které vstoupilo v platnost dne 27. června 2014, na období do 31. prosince 2024; vzhledem k tomu, že ECSEL nahradil společný podnik ENIAC a společný podnik ARTEMIS, které byly zrušeny dne 26. června 2014; vzhledem k tomu, že v listopadu 2021 byl v rámci programu Horizont Evropa nařízením Rady (EU) 2021/2085 ⁽²⁾ zřízen společný podnik pro klíčové digitální technologie (dále jen „společný podnik KDT“), který nahradí ECSEL, a to na období do 31. prosince 2031;
- B. vzhledem k tomu, že společný podnik KDT je partnerstvím veřejného a soukromého sektoru a má na starost řízení programu pro výzkum a inovace s cílem posílit strategickou autonomii Unie v odvětví elektronických součástí a systémů; vzhledem k tomu, že společný podnik KDT by se měl soustředit na jasně vymezená témata, která by unijním průmyslovým odvětvím umožnila společně navrhovat, vyrábět a využívat ty nejnovější technologie v oblasti elektronických součástí a systémů;
- C. vzhledem k tomu, že členy společného podniku KDT jsou Unie, zastoupená Komisí, zúčastněné státy a tři průmyslová sdružení, totiž Evropská asociace pro integraci inteligentních systémů (EPoSS), Sdružení zastupující organizace působící v oblasti nanoelektroniky v Evropě a průmyslové sdružení Inside, které zastupuje zúčastněné strany v oblastech mikro a nanoelektroniky, inteligentních integrovaných systémů a vestavěných/kyberneticko-fyzikálních systémů;
- D. vzhledem k tomu, že finanční příspěvek Unie společnému podniku KDT, včetně prostředků EHP, určený ke krytí správních a provozních nákladů činí až 1,8 miliardy EUR, což zahrnuje až 26 331 milionů EUR na správní náklady; vzhledem k tomu, že soukromí členové společného podniku pro klíčové digitální technologie poskytnou nebo zajistí, aby jejich členské nebo přidružené subjekty přispěly do společného podniku pro klíčové digitální technologie částkou nejméně 2,5 miliardy EUR; vzhledem k tomu, že soukromí členové poskytnou nebo zajistí, aby jejich členské a přidružené subjekty poskytly finanční příspěvek až do výše 26 331 milionu EUR na správní náklady společného podniku pro klíčové digitální technologie na období deseti let;

Obecné informace

1. vítá obecný přístup Rady k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému polovodičů (akt o čipech);

⁽¹⁾ Nařízení Rady (EU) č. 561/2014 ze dne 6. května 2014 o založení společného podniku ECSEL (Úř. věst. L 169, 7.6.2014, s. 152).

⁽²⁾ Nařízení Rady (EU) 2021/2085 ze dne 19. listopadu 2021, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa a zrušují nařízení (ES) č. 219/2007, (EU) č. 557/2014, (EU) č. 558/2014, (EU) č. 559/2014, (EU) č. 560/2014, (EU) č. 561/2014 a (EU) č. 642/2014 (Úř. věst. L 427, 30.11.2021, s. 17).

2. uznává, že program Horizont Evropa klade společnému podniku KDT ambiciózní cíle, jichž lze dosáhnout pouze tehdy, budou-li navržena a provedena účinná řešení, která řeší nedostatky systémů vnitřní kontroly a připraví podnik na budoucí výzvy vyplývající ze zvýšené odpovědnosti, například v oblasti řízení a plánování lidských zdrojů; v této souvislosti poukazuje na to, že obzvláště složité a zatěžující výpočty a požadavky na podávání zpráv představují značné riziko chyb, a vyzývá proto společný podnik KDT k prozkoumání možností, jak je zjednodušit, kdykoli je to možné a slučitelné se stávajícím právním rámcem;
3. konstatuje, že mezi společnými podniky neexistuje harmonizovaná definice správních nákladů, která by byla základem pro výpočet finančních příspěvků jejich členů a předpokladem srovnatelnosti; v této souvislosti vyzývá k vypracování společných pokynů pro všechny společné podniky, aby přijaly harmonizovaný přístup ke klasifikaci některých kategorií správních nákladů, jako jsou výdaje na konzultace, studie, analýzy, hodnocení a technickou pomoc;

Rozpočtové a finanční řízení

4. vítá, že účetní závěrka společného podniku poskytuje ve všech významných ohledech věrný obraz finanční situace společného podniku ke dni 31. prosince 2021, výsledků jeho činností, jeho peněžních toků a změn čistých aktiv za daný rok v souladu s jeho finančním nařízením a s účetními pravidly, která přijal účetní Komise, a že uskutečněné operace, na nichž se zakládá účetní závěrka, jsou ve všech významných ohledech legální a správné;
5. konstatuje, že celkové disponibilní rozpočtové prostředky společného podniku KDT na rok 2021 (včetně opětovně zapsaných nevyužitých prostředků z předchozích let, účelově vázaných příjmů a prostředků přerozdělených do dalšího roku) zahrnovaly prostředky na závazky ve výši 218,3 EUR a prostředky na platby ve výši 199,3 EUR a že míra čerpání prostředků na závazky byla 99,4 % (ve srovnání s 99,59 % v roce 2020) prostředků na závazky a 84 % (88,63 % v roce 2020) prostředků na platby;
6. na základě zprávy Účetního dvora konstatuje, že na konci roku 2021 společný podnik KDT finančně uzavřel probíhající výzkumné projekty sedmého rámcového programu; konstatuje, že na základě celkových nákladů na podepsané činnosti 7. rámcového programu pro výzkumné činnosti a skutečných plateb společného podniku a jeho předchůdců, konkrétně programů ENIAC, ARTEMIS a ECSEL, na spolufinancování těchto činností se konečné příspěvky členů odhadují na 564,3 milionu EUR pro Unii, 812,5 milionu EUR pro zúčastněné státy a 2 202,4 milionu EUR ve formě věcných příspěvků pro soukromé členy;
7. konstatuje, že na konci roku 2021 přijal společný podnik KDT téměř v plném rozsahu závazky k 1 170 milionům EUR maximálního příspěvku EU na podepsané grantové dohody programu Horizont 2020; bere na vědomí, že z této částky závazků zbývá v nadcházejících letech vyplatit přibližně 190,3 milionů EUR (16,6 %);
8. konstatuje 85 % míru plnění rozpočtu společného podniku KDT na platby na rok 2021, který byl k dispozici pro projekty programu Horizont 2020; konstatuje, že společný podnik KDT neměl na rok 2021 téměř žádné operační prostředky na závazky, neboť svou poslední výzvu k předkládání návrhů dokončil do konce roku 2020;
9. konstatuje na základě zprávy Účetního dvora, že ke konci roku 2021 byly možné konečné věcné příspěvky členů ze soukromého sektoru na operační činnosti programu Horizont 2020 odhadovány na 1 594,2 milionu EUR; konstatuje dále, že skutečnou výši věcných příspěvků členů ze soukromého sektoru může společný podnik KDT vypočítat a potvrdit její platnost až poté, co společný podnik i zúčastněné státy provedou všechny platby a jsou předložena všechna osvědčení o ukončení projektu a související informace; v této souvislosti bere na vědomí, s ohledem na to, že na konci roku 2021 byl dokončen jen omezený počet projektů Horizont 2020, že věcné příspěvky odvětvových členů, jejichž platnost byla potvrzena, činily 300,6 milionu EUR; konstatuje, že na konci roku 2021 činil kumulativní odhadovaný objem věcných příspěvků členů ze soukromého sektoru (jejichž platnost dosud nebyla potvrzena) podle metodiky poměrného výpočtu přijaté jeho správní radou společného podniku KDT 968,2 milionu EUR;

10. konstatuje, že na konci roku 2021 uzavřely zúčastněné státy smluvní závazky ve výši 1 106,2 milionu EUR a vykázaly finanční příspěvky v celkové výši 450,2 milionu EUR, které vyplatily přímo vnitrostátním příjemcům podpořených projektů programu Horizont 2020; dále konstatuje, že rozdíl mezi částkou finančního příspěvku zúčastněných států a finančním příspěvkem Unie ve výši 1 058,1 milionů EUR na konci roku 2021 je způsoben skutečností, že většina zúčastněných států uznává a hlásí své náklady společnému podniku KDT až po dokončení projektů programu Horizont 2020, které podporují;

Zadávání veřejných zakázek a zaměstnanci

11. konstatuje, že zadávání veřejných zakázek a smlouvy jsou řízeny v souladu s ustanoveními finančního nařízení společného podniku KDT a koordinovány v rámci správního a finančního týmu společného podniku;
12. konstatuje, že společný podnik KDT za účelem dosažení svých cílů a odpovídající podpory svých operací a infrastruktury přidělil finanční prostředky na pořizování nezbytných služeb a dodávek; konstatuje, že v souvislosti s řádným finančním řízením a účinností společný podnik KDT v co největší míře využíval různé dohody o úrovni služeb, které již byly uzavřeny s příslušnými útvary Komise a jeho soukromými členy, a využíval interinstitucionální rámcové smlouvy (např. IT služby a vybavení, dočasné personální služby, služby externího auditu); konstatuje, že vzhledem k hygienickému kontextu způsobenému pandemií COVID-19 a uloženým omezením se v podstatě všechny schůze a akce konaly na dálku a v posledním čtvrtletí roku 2021 se uskutečnilo pouze velmi málo pracovních cest, v důsledku čehož společný podnik KDT v roce 2021 prováděl jen velmi málo zadávacích řízení, zejména u zakázek nízké hodnoty;
13. konstatuje, že v květnu 2021 byla zahájena dvě jednací řízení s velmi nízkou hodnotou za účelem zadání dvou zakázek na logistickou podporu a vytvoření videí v souvislosti s pořádáním digitální verze „symposia společného podniku ECSEL 2021“ a v září 2021 zahájil společný podnik jednací řízení na zakázku nízké hodnoty v souvislosti s pořádáním semináře na vysoké úrovni;
14. konstatuje, že na základě zprávy Účetního dvora měl k 31. prosinci 2021 společný podnik KDT 29 zaměstnanců, mezi nimiž byli dočasní a smluvní zaměstnanci a vyslaní národní odborníci; na základě výroční zprávy o činnosti konstatuje, že společný podnik ECSEL přijal v roce 2021 dva smluvní zaměstnance na pracovní místa finančního/administrativního asistenta (která zůstala neobsazená po odchodech bývalých zaměstnanců); konstatuje, že nábor byl dokončen ve čtvrtém čtvrtletí roku 2021; konstatuje, že dva dočasní zaměstnanci odešli do důchodu a jeden již byl úspěšně nahrazen;
15. se znepokojením konstatuje, že v období 2018–2021 zůstala průměrná roční míra dočasných zaměstnanců ve všech společných podnicích vysoká a činila přibližně 11 % statutárních zaměstnanců; připomíná, že vysoký podíl smluvních zaměstnanců obvykle výrazně zvyšuje fluktuaci zaměstnanců společného podniku a dále destabilizuje stav zaměstnanců; dále zdůrazňuje, že využívání dočasných zaměstnanců by mělo zůstat dočasným řešením, neboť by mohlo negativně ovlivnit celkovou výkonnost společného podniku, jako je zachování klíčových kompetencí, nejasné způsoby odpovědnosti, možné soudní spory a nižší efektivita zaměstnanců;
16. konstatuje, že na základě zprávy Účetního dvora s návrhem Komise ⁽³⁾, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2085, bude společný podnik KDT změněn na budoucí společný podnik pro čipy s novou působností související s prováděním iniciativy Čipy pro Evropu podle nového víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027; vítá v této souvislosti, že společný podnik KDT bude podporovat vývoj inovačních polovodičových technologií nové generace, které by měly posílit schopnost výroby čipů v Unii; konstatuje, že podle tohoto návrhu bude společný podnik KDT provádět projekty v hodnotě přibližně 10,9 miliardy EUR podle nového VFR na období 2021–2027 a měl by najmout dalších 19 zaměstnanců, aby do roku 2025 dosáhl plánovaného počtu 50

⁽³⁾ Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2085, kterým se zřizují společné podniky v rámci programu Horizont Evropa, pokud jde o společný podnik pro čipy, COM(2022)0047 ze dne 8.2.2022.

statutárních zaměstnanců; je znepokojen tím, že měl společný podnik KDT na konci roku 2021 jen 29 zaměstnanců (13 dočasných a 16 smluvních) a mohl by kromě nových správních a operačních procesů, které je ještě třeba zavést, čelit při najímání nových pracovníků značně náročnou situaci v oblasti lidských zdrojů;

17. konstatuje, že podle výroční zprávy o činnosti za rok 2021, pokud jde o vyvážené zastoupení žen a mužů, se počet odbornic na přezkumy ve společném podniku KDT ve srovnání s předchozím rokem zvýšil, a to jak v procentech, tak v absolutních číslech; vyjadřuje politování nad tím, že procentní podíl 19,4 % je stále nízký, a vyzývá ke zvýšení úsilí, pokud jde o vyvážené zastoupení žen a mužů;
18. konstatuje, že společné podniky neodvádějí od roku 2016 do důchodového systému Unie část příspěvků zaměstnavatele na zaměstnance společných podniků, jež odpovídá poměru jejich příjmů z příspěvků třetích zemí vůči jejich celkovým příjmům, neboť Komise tyto výdaje nezačlenila do rozpočtu společných podniků ani formálně nepožádala o platby; vyzývá Komisi, aby podnikla kroky, které by předešly podobným problémům v budoucnu;

Vnitřní kontroly

19. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora správní dohody uzavřené společnými podniky ARTEMIS a ENIAC s vnitrostátními financujícími orgány se nadále uplatňují od okamžiku, kdy se tyto společné podniky sloučily do společného podniku ECSEL; konstatuje, že v rámci těchto dohod se strategie společného podniku ARTEMIS a ENIAC pro audit *ex post* do velké míry spoléhaly na audit výkazů projektových nákladů provedený vnitrostátními financujícími orgány; vyjadřuje politování nad tím, že významné rozdíly v metodikách a postupech používaných vnitrostátními financujícími orgány neumožňují společnému podniku ECSEL vypočítat jedinou spolehlivou váženou míru chyb ani míru zbytkových chyb pro platby na výzkum ze sedmého rámcového programu, a že vzhledem k tomu, že celkové platby společného podniku ECSEL v roce 2021 na uzavření zbývajících projektů 7.RP činily pouze 0,6 milionu EUR (nebo 0,4 %) celkových operačních plateb, nepředstavují v roce 2021 riziko významných (materiálních) chyb;
20. konstatuje, že na základě výroční zprávy o činnosti pokud jde o platby programu Horizont 2020, audit *ex post* provádí společný auditní útvar GŘ Komise pro výzkum a inovace; vyjadřuje politování nad tím, že na základě výsledků svého auditu na konci roku 2021 vykázal společný podnik u KDT programu Horizont 2020 reprezentativní míru chyb ve výši 2,2 % (ve srovnání s 2,68 % v roce 2020) a míru zbytkových chyb ve výši 1,2 % (ve srovnání s 1,25 % v roce 2020);
21. konstatuje, že za účelem posouzení kontrol operačních plateb ve společném podniku KDT prověřil Účetní dvůr náhodně vybraný vzorek plateb z programu Horizont 2020 provedených v roce 2021 na úrovni konečných příjemců s cílem potvrdit míru chyb stanovených na základě auditů *ex post* (pokud jde o grantové platební transakce testované u příjemců, prahová hodnota pro hlášení vyčíslitelných chyb je 1 % kontrolovaných nákladů); vyjadřuje politování nad tím, že ve dvou případech Účetní dvůr zjistil a vyčíslil chyby vyplývající z nadhodnocení osobních nákladů;
22. zdůrazňuje, že zjištění Účetního dvora potvrdilo přetrvávající systémové chyby u vykázaných osobních nákladů a že zejména malé a střední podniky (MSP) a noví příjemci jsou náchylnější k chybám než jiní příjemci; zdůrazňuje, že tyto chyby jsou od roku 2017 pravidelně hlášeny i v předchozích výročních zprávách Účetního dvora; zdůrazňuje proto, že předpokladem pro stabilizaci chybovosti pod úroveň významnosti je zjednodušení pravidel programu Horizont 2020 pro vykazování nákladů na zaměstnance a širší využívání zjednodušeného vykazování nákladů; zdůrazňuje, že společný podnik KDT by měl posílit své systémy vnitřní kontroly s cílem řešit zvýšené riziko týkající se malých a středních podniků a nových příjemců a důrazně nabádat určité kategorie příjemců, kteří jsou náchylnější k chybám, jako jsou malé a střední podniky a noví příjemci, k používání nástroje Personnel Costs Wizard; vítá skutečnost, že v roce 2022 začaly všechny společné podniky provádět opatření ke snížení míry chyb v souladu s opatřeními navrženými Účetním dvorem, včetně prozkoumání možností zjednodušených forem nákladů, jako jsou jednotkové náklady, jednorázové částky a paušální sazby;

23. na základě výroční zprávy o činnosti konstatuje, že společný podnik ECSEL v roce 2021 posoudil účinnost svých systémů vnitřní kontroly na základě revidovaného rámce; konstatuje, že celkovým cílem sebehodnocení bylo pochopit, zda jsou všechny zásady využívány a zda fungují; konstatuje, že toto hodnocení vycházelo především ze sebehodnocení monitorovacích ukazatelů a analýzy zpráv útvaru interního auditu, Účetního dvora a externích auditorů a bylo podpořeno dalšími důkazy (např. rejstřík výjimek, hodnocení rizik, následná opatření, doporučení, zjištění) a diskusemi s vedením o činnostech a cílech společného podniku ECSEL;
24. vítá skutečnost, že společný podnik ECSEL provedl posouzení svých systémů vnitřní kontroly za vykazovaný rok a dospěl k závěru, že je účinné a že všechny složky a zásady vnitřní kontroly byly uplatněny a fungovaly tak, jak bylo zamýšleno;

Interní audit

25. konstatuje, že útvar interního auditu Komise plní úlohu interního auditora společného podniku KDT, jak je uvedeno v článku 28 finančního nařízení; konstatuje, že v říjnu 2021 informoval výkonný ředitel společného podniku ECSEL interní auditory o nejnovějším důležitém vývoji ve společném podniku a o výsledcích nejnovějšího posouzení rizik;

Nový centralizovaný systém pro správu finančních příspěvků zúčastněných států

26. ze zprávy Účetního dvora konstatuje, že společný podnik KDT je na základě rámcového nařízení o programu Horizont Evropa a nařízení (EU) 2021/2085 povinen zavést nový centralizovaný řídicí proces pro správu finančních příspěvků zúčastněných států, tzv. systém centrálního řízení finančních příspěvků;
  27. konstatuje, že v rámci plánovaného systému centrálního řízení finančních příspěvků se každý zúčastněný stát může rozhodnout, že společnému podniku KDT uhradí svůj finanční příspěvek na úrovni projektů za příjemce usazené v daném státě; konstatuje, že během tohoto procesu má každý zúčastněný stát v souladu s předpisy Unie v oblasti financí a hospodářské soutěže také právo veta ve všech otázkách týkajících se využívání jeho vlastních vnitrostátních finančních příspěvků poukázaných společnému podniku KDT za žadatele usazené v daném státě; konstatuje, že to zúčastněným státům umožňuje rozhodnout na základě národních strategických priorit, zda podpoří či nepodpoří vnitrostátní příjemce vybraného a schváleného výzkumného a inovačního projektu;
  28. na druhé straně konstatuje, že společný podnik KDT bude muset provádět platby spolufinancování za všechny zúčastněné státy, které se rozhodnou mu svěřit své finanční příspěvky; konstatuje, že společný podnik bude muset řídit a monitorovat dva alternativní procesy řízení správních dohod se zúčastněnými státy; konstatuje, že každý orgán příslušný pro financování v každém zúčastněném státě musí se společným podnikem KDT podepsat administrativní dohodu, kterou společnému podniku buďto svěří vyplácení vnitrostátních příspěvků, nebo koordinaci vnitrostátních dohod o převodu prostředků v souvislosti s platbami příjemcům a vykazováním příspěvků;
  29. bere na vědomí znepokojení Účetního dvora nad skutečností, že Komise neposoudila potřebu dodatečných zdrojů, které společný podnik KDT potřebuje na zavedení plánovaného systému centrálního řízení finančních příspěvků, ani tato potřeba nebyla zahrnuta do prvotních odhadů lidských zdrojů pro provádění programu Horizont Evropa; souhlasí s Účetním dvorem, že toto nedostatečné plánování v souvislosti se zavedením systému centrálního řízení finančních příspěvků spolu s personální situací a nedostatek nástrojů a podpory v oblasti IT může negativně ovlivnit provádění programů společného podniku KDT a dosažení stanovené výše příspěvků ostatních členů a že bude-li třeba systém centrálního řízení finančních příspěvků spravovat manuálně, bude to náročné na lidské zdroje; vyzývá společný podnik KDT a Komisi, aby o dalším vývoji situace v této oblasti informovaly orgán příslušný k udělení absolutoria.
-